

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMNÍ PRÁCE
TÉMA: BYDLENÍ VRŠOVICE
DIPLOMANT: KRYŠTOF JIREŠ
VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE: MICHAL KUZEMENSKÝ
ODBORNÝ ASISTENT: PETRA KUNAROVÁ
OPONENT: JAN ŽALSKÝ

Ateliér architekta Michala Kuzemenského a architektky Petry Kunarové je známý dobrým vkusem pro výběr místa stejně jako obrovským množstvím odvedené práce na projektech. Řešit v rámci jednoho úkolu strukturu zástavby a zároveň detail fasády vyžaduje po studentech velké úsilí a nasazení. Vše z uvedeného, práce pana Jireše naplňuje.

Území mezi základní školou, čerpací stanicí a zimním stadionem podél silnice Vršovická má velký potenciál. Zbytky vesnické zástavby s kostelíkem, blok přetnutý Botičem, cesta podél potoka, park kolem Grobeho vily, železniční trať s mostem jako branou mezi Nuslemi a Vršovicemi, to vše v těsné blízkosti, dodává místu nezapomenutelnou atmosféru a různorodost.

Na tuto barvitost po řadě koláží, kdy vkládá na místo stávající struktury a osahává si tak velikost místa, odpovídá diplomant jednoduchým schématem. Takový hřebínek navrhl, s rukojetí uprostřed přerušenu: podél silnice Vršovická umísťuje dva domy vyšší a za ně pak směrem ke stadionu tři domy nižší.

Kvalitou schématu je otevření prostorů mezi domy směrem do svahu, k Havlíčkovým sadům. Toto uspořádání umožní pěkný výhled i pár bytům z domů při ulici Vršovická.

Z pohledu nové ulice podél stadionu je navržená struktura přesvědčivá. Pohled prezentovaný na vizualizacích je uvěřitelný a rozjždí představivost: odložím kolo do klece, vstupuji brankou /jen na okamžik znejistěn otázkou: proč je vlastně areál oplocen?/ a pod převisem pavlače procházím kolem stromů do svého bytu...

Podél silnice Vršovická je to však jiné. Vykousnuté nároží následně dolepené markýzou vytváří tmavé místo lemované z větší části stěnami bez oken. Trochu sídliště to připomíná. Nároží je přeci pro městskou strukturu velmi podstatné. Nejenom že spoluvytváří veřejný prostor, ale může sloužit třeba i k orientaci v něm.

Velká cézura mezi dvěma domy ubírá na jednoznačnosti použitého schématu. Zamýšlený účel, tedy ochrana před ruchem ze silnice Vršovická, se tak vytrácí.

Zalomení jednoho z domů možná napomůže optickému zjemnění jeho délky, ale co s trojúhelníkovou výdlažkou před ním? A škola je příliš daleko na to, aby byla návaznost na její uskakování znatelná...

Parter s výlohami a markýzou je určitě lepší než polozapuštěný sokl souboru z nultých let vedle. Přidal bych však /a tím se více od zástavby vedlejší odloučil/. Třeba loubí, které je u domů z druhé strany. Pak by už nebylo ani pochyb o tom, že je správné vstupovat do domů z ulic a nikoli zadem.

Rád bych, aby se v naší zemi stavěly pavlačové domy. Na zkoušku bych jeden z diplomní práce pana Jireše nechal postavit. A nebál bych se v jednom z bytů bydlet. Myslím, že kvalita bytů diplomantem navržených a hlavně těch v pavlačových domech je vysoká. Vstupy do bytů přes „zimní zahrady“ považuji za skvělé. Zvyšují jejich zabydlitelnost a myslím, že napomáhají z „pavlačáků“ sejmut nálepku „sociální, startovní“. Jsem také rád, že zde diplomant našel sílu nepodlehnout svodům stavební fyziky a vlastně i štíhlosti čelních fasád.

Zatímco je možné prohlásit, že kombinací pavlačového typu a předsazených zimních zahrad vzniká dílo i z pohledu investičních nákladů realizovatelné /požadavek na ekonomičnost - viz. zadání

diplomní práce/, o domech u silnice Vršovická se to říci nedá. Dvě, resp. tři schodiště s výtahy na celkem čtyři, resp. šest bytů na patře je příliš. Jsem přesvědčen, že redukce počtu bytů mohla vést i ke zlepšení standardu společných prostor. A to i při zachování dobrého poměru mezi hrubou a čistou podlažní plochou. Jak totiž ukazují analýzy, noblesu činžovních domů lze přenést i do poměrů zdejší bytové výstavby, kde pravidla určují výhradně soukromí investoři s naprosto legitimním požadavkem na maximalizaci zisku.

Z tohoto pohledu se zdá být i trochu plýtváním rozsah podzemních skladovacích prostor pod pavlačovými domy. A přitom se tam nedá sjet ani výtahem. Také by jistě šlo optimalizovat navržené zdvojení schodišť mezi přízemím a podzemím v domech do silnice.

Navržený konstrukční systém je adekvátní pro danou typologii a nevyklučuje použití prefabrikovaných panelů. Panel jako konstrukční a skladebný prvek je pro navržené domy možný, nikoli nezbytný. Protože typizace a standardizace, kterou panel vyžaduje, znamená opakování. Jsem přesvědčen, že to pak vyžaduje větší razantnost a důslednost při navrhování, která v práci chybí.

Určitě navíc a sympatická je práce se střechou. Je navržena jako obytná. Jsou na ní pergoly i tráva. Jen dojem trochu kazí způsob rozmístění solárních panelů.

Za nepovedené považuji hmotové řešení a umístění novostavby školky. Školka na ploše příliš „pluje“. Sice jakoby navazuje na symetrii zadní fasády školy, ale chybně. Vzdálenost je příliš velká na to, aby mezi objekty vznikl vztah o dvoru ani nemluvě. Nebylo nutné budovy školky odstraňovat.

Estetické a i grafické zpracování práce je velmi povedené. Třeba vizualizací je velké množství a jejich provedení je kultivované. Materiálové řešení obsažené ve vyobrazeních je přesvědčivé.

Závěrem si přeci jen neodpustím: Škoda, že v návrhu nezůstala benzinka. To by byla výzva! Navrhnout ji jako součást domů. A dokázat tím, že to nemusí být soliterní stavba obklopená asfaltem a zbytky trávy. Myslím, že by tam prostě chyběla. Stejně jako parkování u stadionu, které je v návrhu výrazně redukováno.

Gratuluji diplomantovi k odevzdané práci, doporučuji jeho projekt k posouzení a navrhuji jej ohodnotit stupněm B.

V Praze dne 3.2.2023
Jan Žalský